

Jaarverslag 1991

Amsterdams Historisch Museum

069: y. 073: 93/94 (492.621)(0:31)(060.555)

Jaarverslag 1991

Amsterdams Historisch Museum

Beekmanstichting - Bibliotheek
Haringracht 415
1017 CP Amsterdam
Tel. 5243733

Inhoud

	Woord vooraf	3
1	Inleiding	4
	Beleids- en Kunstenplan '93-'96	5
	Deelbeleidsplannen	5
	Fondsenwerving	5
	Beveiliging en bewaking	5
	Automatisering	5
	Beoordelingsgesprekken	5
2	Activiteiten	7
	Tentoonstellingen	8
	Gasttentoonstellingen	9
	Permanente opstelling	10
	Internationale contacten	10
	Publikaties	11
	Evenementen	11
3	Afdelingen	13
	Bibliotheek	14
	Public relations	14
	Educatieve afdeling	16
	Collectiebeheer	18
	Foto-afdeling	20
	Audio-visuele afdeling	20
	Algemene Zaken	20
4	Bijlagen	22
	Bezoekcijfers	23
	Collectie en collectiebeheer	23
	Bruiklenen	24

Woord vooraf

Voor u ligt het jaarverslag van de Dienst Historische Musea over het jaar 1991. In het verslagjaar hebben directie en medewerkers zich met een breed scala van onderwerpen bezig gehouden waarvan hierna enkele van de meest belangrijke worden toegelicht.

Alle museummedewerkers hebben met veel inzet, betrokkenheid en deskundigheid gewerkt aan het zo optimaal mogelijk uitvoeren van de museumtaken.

Pauline W. Kruseman, directeur

Inleiding

1

- 1.1 Beleids- en Kunstenplan '93-'96
- 1.2 Deelbeleidsplannen
- 1.3 Fondsenwerving
- 1.4 Beveiliging en bewaking
- 1.5 Automatisering
- 1.6 Beoordelingsgesprekken

.1 Beleids- en Kunstenplan '93-'96

In 1991 hebben de verschillende Amsterdamse culturele instellingen beleidsnota's opgesteld voor de jaren 1993-1996. Deze nota's werden gemaakt op verzoek van de Wethouder voor Cultuur, Educatie en Recreatie, met het oog op het voornemen van de Gemeente Amsterdam om in 1992 met een Kunstenplan te komen. Ook de Dienst Historische Musea, waaronder het Amsterdams Historisch Museum en het Museum Willet-Holthuysen vallen, heeft een plan opgesteld; grondslag is de uit 1990 daterende beleidsnota HET AMSTERDAMS HISTORISCH MUSEUM IN DE JAREN NEGENTIG. Met de beleidsvoornemens is in 1991 reeds een begin gemaakt.

In de museale nota van 1991 staan de volgende beleidspunten centraal:

- 1 Uitbouw en versterking van de centrale positie van het Amsterdams Historisch Museum in de binnenstad, onder meer door een hechte samenwerking met de omringende culturele en universitaire instellingen.
- 2 Uitwerking van een promotioneel en marketing beleid, teneinde de naamsbekendheid van het Amsterdams Historisch Museum en Museum Willet-Holthuysen te vergroten.
- 3 Verdere ontsluiting van de collectie en meer aandacht voor de 19de en 20ste eeuw in de permanente opstelling van het Amsterdams Historisch Museum.
- 4 Uitbouw van de internationale contacten van het museum.

.2 Deelbeleidsplannen

In verband met het Kunstenplan is hard gewerkt aan een aantal beleidsplannen voor de museale afdelingen. Het hoofd van de bibliotheek en de educatieve en public relations medewerkers stelden beleidsnotities op. De afdeling Collectiebeheer maakte hiermee een begin.

Voor de planperiode 1993-1996 kwam een tentoonstellingsprogramma tot stand volgens de gebruikelijke en succesvolle uitgangspunten die het Amsterdams Historisch Museum hiervoor reeds jarenlang hanteert. Het programma werd getoetst aan de hiervoor genoemde beleidspunten.

.3 Fondsenwerving

Onderzocht is in hoeverre er mogelijkheden bestaan om de relaties met het bedrijfsleven met betrekking tot structurele sponsoring uit te bouwen. Een plan van aanpak is gereedgekomen.

.4 Beveiliging en bewaking

In vervolg op de opdracht die het College van B en W in 1990 had verstrekt aan de eerste interim-directeur van de Dienst Historische Musea, is in 1991 een voorstel opgesteld tot reorganisatie van de afdeling Beveiliging en Bewaking. Na goedkeuring door het college op 1 oktober 1991, is begonnen met een reorganisatieplan.

.5 Automatisering

De automatisering van de Dienst Historische Musea was vóór 1991 slechts op een beperkt aantal plaatsen in het museum gerealiseerd. Niet alleen zijn in het afgelopen jaar een groot aantal werkplekken voorzien van een tekstverwerker en printer, maar ook volgden een twintigtal medewerkers een computercursus. Het hoofd van de bibliotheek heeft zich in 1991 gedurende twee dagen per week gewijd aan het opstellen van een plan van aanpak voor de geïntegreerde automatisering van de bestanden van de afdelingen kunstinventarisatie, depotbeheer en bibliotheek. Ook het negatievenarchief van het museum werd hierbij betrokken.

.6 Beoordelingsgesprekken

In vervolg op het gemeentelijk beleid om te gaan werken met beoordelingsgesprekken, hebben directie en leidinggevenden van de dienst zich onder leiding van een organisatiedeskundige hierop voorbereid. Dit gebeurde tijdens een aantal cursusdagen.

Activiteiten

2

Tentoonstellingen

Gasttentoonstellingen

Permanente opstelling

Internationale contacten

Publikaties

Evenementen

Het Amsterdams Historisch Museum heeft in 1991 weer een groot aantal tentoonstellingen georganiseerd, waarin gevarieerde onderwerpen aan bod zijn gekomen.

De meeste exposities kwamen voort uit initiatieven van het Amsterdams Historisch Museum zelf. Het museum trad daarnaast als gastheer op van tentoonstellingen, waarvoor van buitenaf ideeën en voorstellen werden aangedragen; medewerkers leverden de expertise om deze manifestaties te realiseren. De volgende exposities kwamen uit eigen initiatieven voort:

Aanwinsten 1975-1990: prenten, tekeningen en boeken

Tot en met 6 januari 1991

In deze tentoonstelling was onder andere een uit omstreeks 1650 daterende tekening van Philip Koning van de houtzaagmolens bij de Amsterdamse Raampoort te zien, alsmede een tekening van de Zuiderkerk uit 1758 door Jan de Beyer.

Dong Feng Oostenwind. Chinezen in Nederland

Tot en met 6 januari 1991

Na ALLEMAAL AMSTERDAMMERS en ÊXODO de derde tentoonstelling over migranten in Nederland en Amsterdam.

Nelly Bodenheim (1874-1951). Eén van de Amsterdamse joffers

Van 22 januari tot en met 10 maart 1991

Nelly Bodenheim verwierf bekendheid met haar veelkleurige boekillustraties en silhouetten in Oostindische inkt.

In Nacht verloren, de deportatie van de Amsterdamse Joden '40-'45

Clara de Jong, schilderijen en tekeningen

Van 25 februari tot en met 5 mei 1991

Deze in de collectie van het Amsterdams Historisch Museum berustende serie van zestien schilderijen en twintig tekeningen legt op indringende wijze getuigenis af van het deportatiedrama der Amsterdamse joden.

De Gouden Schemer van Venetië. Een portret van de Venetiaanse adel in de 18de eeuw

Van 25 februari tot en met 20 mei 1991

Een tentoonstelling over de Venetiaanse adel, die zich in toenemende mate uit staatszaken terugtrok en de mythe in stand hield dat het 18de-eeuwse Venetië nog een bloeiende en invloedrijke handelsrepubliek zou zijn.

40 jaar waaiers verzamelen. De collectie van I.H. van Eeghen

Van 26 maart tot en met 23 juni 1991

Een fraai overzicht van de befaamde waaiercollectie van Dr. I.H. van Eeghen.

Kryn Taconis, fotojournalist

Van 25 juni tot en met 8 september 1991

Een reizende tentoonstelling van het oeuvre van de bekende fotograaf Kryn Taconis, samengesteld door de National Archives of Canada te Toronto, en in samenwerking met de Canadese ambassade te Den Haag tot stand gekomen. In de expositie waren een aantal oorlogsfoto's te zien, reportages uit de tijd dat Taconis lid was van het fotopersbureau Magnum en series uit zijn Canadese jaren.

Poster-editie van GOED VERKEERD

Beschikbaar vanaf 27 juni 1991

Deze op posters overgebrachte, verkorte versie van de succesvolle, in 1989/1990 gehouden expositie GOED VERKEERD, DE GESCHIEDENIS VAN HOMOSEKSUELE MANNEN EN LESBISCHE VROUWEN IN NEDERLAND, bestaat uit achttien wandplaten, een brochure, een videoband en een uitgebreid lespakket voor de bovenbouw van HAVO en vwo.

De Gouden Eeuw rondom de Dam. Tips voor toeristen

Van 1 juli tot en met 8 september 1991

De tentoonstelling, die begeleid werd door een uitvoerig audio-visueel programma, gaf een indruk van de ontwikkeling van Amsterdam in de 17de en 18de eeuw. Daarbij werd de nadruk gelegd op de stadsuitbreidingen en de bouw van het nieuwe stadhuis, nu het Paleis op de Dam.

Amsterdamse topografie uit eigen collectie

Van 15 juli tot en met 8 september 1991

De Amsterdamse topografie is een regelmatig terugkerend thema in het prentenkabinet van het museum.

Cas Oorthuys (1908-1975). Vintage prints

Van 24 september tot en met 12 december 1992

Een tentoonstelling waarin gastconservator en fotograaf Willem Diepraam zijn keuze van vintage prints van de fotograaf Cas Oorthuys toonde.

Helden van het vaderland

De Nederlandse geschiedenis in 253 negentiende-eeuwse schilderijen verbeeld

Van 15 oktober 1991 tot en met 5 januari 1992

Na meer dan vijftig jaar een hernieuwde kennismaking met de historische galerij van de Amsterdamse assuradeur Jacob de Vos Jacobszoon (1803-1878). Deze collectie die door het Amsterdams Historisch Museum wordt beheerd, geeft een verrassend beeld van de kunstsmak van omstreeks 1850 en de op heldenroem gerichte historische opvattingen in de 19de eeuw.

Sail foto's. Foto's van Piet van Roenburg van de manifestatie SAIL AMSTERDAM

Van 19 november 1991 tot en met 11 januari 1992

De Amsterdamse fotograaf Piet van Roenburg legde Nederlands grootste manifestatie te water in een twintigtal kleurenprints vast.

.2 Gasttentoonstellingen

Amsterdammers in Potsdam

Tot en met 6 januari 1991

De Koninklijke Nederlandse Oudheidkundige Bond (KNOB) te gast in het Amsterdams Historisch Museum. Een tentoonstelling waarin aandacht werd gevraagd voor de in verval geraakte Nederlandse wijk, die vanaf 1732 onder leiding van vier Amsterdamse bouwmeesters in Potsdam verrees.

Plus 4

Van 2 maart tot en met 1 april 1991

De Nederlandse Amateur Fotografen Vereniging (NAFV) te gast in het Amsterdams Historisch Museum. Een selectie uit het werk van leden van de NAFV sinds het honderdjarig bestaan van deze vereniging in 1987.

In de ban van het recht. Ceremoniën van het recht in Amsterdam vóór 1800

Van 26 juni tot en met 3 november 1991

De expositie, die in samenwerking met de juridische faculteit van de Universiteit van Amsterdam tot stand kwam, werd georganiseerd in het kader van het congres van de Law and Society Association. Naar voren kwam dat de rechtspleging in Amsterdam tot 1800 zichtbaar was op een manier die ons nu vreemd is. Van belang hierbij waren de strikt gevolgde ceremoniën in het CEREMONIEBOEK VAN DE STAD AMSTERDAM.

In de beleidsnota van 1991 wordt gesteld dat het Amsterdams Historisch Museum streeft naar tijdelijke samenwerkingsverbanden met andere instellingen. Hierbij wordt in de praktijk vaak een tentoonstellingsthema gekozen, waaraan elke deelnemende instelling een eigen invulling geeft. De aandacht van de media kan op deze wijze langer worden vastgehouden.

In 1991 waren er twee manifestaties van deze aard: DE GOUDEN EEUW RONDOM DE DAM die hierna nog ter sprake komt en AMSTERDAM-VENETIË. Bij beide speelde het museum een belangrijke rol. Bij de manifestatie AMSTERDAM-VENETIË werd samengewerkt met het Gemeentearchief, het Joods Historisch Museum, de Nationale Stichting de Nieuwe Kerk, het Rijksmuseum en de Stichting het Koninklijk Paleis. In een gevarieerd programma werden een aantal facetten van het 18de-eeuwse leven in Venetië belicht. De vele activiteiten gingen vergezeld van uitgebreide publiciteit. De manifestatie werd gepresenteerd als een project van landelijk belang; er is op grote schaal geafficheerd en er verscheen een uitgebreide folder over alle evenementen. De media reageerden zeer positief.

De in het Amsterdams Historisch Museum gehouden tentoonstelling DE GOUDEN SCHEMER VAN VENETIË had overigens een moeilijke start. Kort voor de opening weigerde de Italiaanse regering wegens de Golfoorlog toestemming voor de uitvoer der Italiaanse bruiklenen. Hierdoor was de tentoonstelling aanvankelijk slechts in aangepaste vorm te zien. Dank zij de rijke collectie van het Amsterdams Historisch Museum was het echter mogelijk om binnen zeer korte tijd een nieuw thema toe te voegen, waarin het Amsterdamse patriciaat van de 18de eeuw werd belicht. Nadat in tweede instantie de bruiklenen waren vrijgegeven, kon vanaf 27 maart 1991 de expositie in haar oorspronkelijke opzet voor het publiek worden opengesteld.

2.3

Permanente opstelling

In de permanente opstelling van de Amsterdamse geschiedenis hebben in 1991 enkele aanpassingen plaatsgevonden. Zo zijn nieuwe aankopen in de opstelling geïntegreerd. Verder is hard gewerkt aan de voltooiing van de tweetaligheid der bijschriften. Dit ten behoeve van het grote aantal buitenlandse bezoekers dat de vaste opstelling bezoekt.

2.4

Internationale contacten

Met het oog op de internationale ontwikkelingen in de Europese museumwereld is in 1991 een buitenlandbeleid geformuleerd. Er zijn contacten gelegd met het sterk verwante MUSEUM OF LONDON, waarbij afspraken zijn gemaakt om tot samenwerkingsprojecten met een structureel karakter te komen. Ook wordt gezamenlijk nagedacht over verbetering van de permanente opstelling ten aanzien van de 20ste eeuw.

VOOR THE MAYIBUYE CENTRE FOR HISTORY AND CULTURE IN SOUTH-AFRICA heeft het Amsterdams Historisch Museum op verzoek een tentoonstellingsopzet gemaakt. De expositie wordt waarschijnlijk eerst in Amsterdam en vervolgens in Zuid-Afrika gepresenteerd.

Ten slotte kan vermeld worden dat er programma's ontwikkeld worden met het CITY MUSEUM OF KOBE in Japan, en met musea in Canada.

Dong Feng Oostenwind

Een uitvoerige, door het Amsterdams Historisch Museum uitgegeven brochure met achtergrondinformatie bij de gelijknamige tentoonstelling, in het Nederlands en het Chinees.

De Gouden Schemer van Venetië. Een portret van de Venetiaanse adel in de 18de eeuw

Een uitgave van het Amsterdams Historisch Museum in samenwerking met Gary Schwartz/SDU. Bij alle tentoonstellingen tijdens de manifestatie AMSTERDAM-VENETIË zijn catalogi verschenen. Het bij DE GOUDEN SCHEMER VAN VENETIË verschenen boek is geschreven door D. Meijers, die als gastconservator medeverantwoordelijk was voor de expositie.

Een beeld van Cas Oorthuys

Een uitgave van het Amsterdams Historisch Museum en Fragment Uitgeverij, geschreven door Willem Diepraam. Eersteling in een serie van uitgeverij Fragment over vintage prints van Nederlandse fotografen.

In de ban van het recht

Een uitgave van Uitgeverij Duizend en Één, geschreven door Agnes Schreiner, Henny Bouwmeester en Anne van Dooren van de juridische faculteit van de Universiteit van Amsterdam.

Helden van het Vaderland. Onze geschiedenis in 19de-eeuwse taferelen verbeeld

Een uitgave van het Amsterdams Historisch Museum en Soeren en Co. De redactie van de catalogus beruiste bij Dedalo Carasso, conservator aan het museum. Het boek bevat afbeeldingen van alle olieverfschetsen in de historische galerij van Jacob de Vos. Deze werden gerelateerd aan het in manuscript bewaarde en nu voor het eerst uitgegeven geschiedverhaal dat De Vos omstreeks 1850 bij de taferelen schreef.

Evenementen

Het Amsterdams Historisch Museum organiseert jaarlijks een aantal evenementen. Het museum participeert tevens in activiteiten van derden. Vooral de afdeling public relations en de educatieve afdeling hebben daar een groot aandeel in. De volgende activiteiten kunnen worden genoemd:

- Tijdens het jaarlijkse, door 3714 bezoekers bezochte Nationale Museumweekend op 20 en 21 april, werden extra rondleidingen georganiseerd voor individuele bezoekers.
- Ook de Uitmarkt is een jaarlijks terugkerend landelijk evenement. Verheugend is dat weer een grote groep bezoekers speciaal afkwam op het aanbod van het Amsterdams Historisch Museum.
- Op zaterdag 22 juni organiseerde het weekblad Margriet een museumdag voor zijn lezers. Voor kinderen was een speurtocht door het museum georganiseerd.
- In de herfstvakantie van 12 tot 20 oktober maakten 124 kinderen wederom gebruik van deze speurtocht.
- In de traditionele GRATIS WEEK van 27 oktober tot en met 2 november draaiden in de vaste opstelling zeven door het museum vervaardigde videoprogramma's. In de museumwinkel konden de bezoekers deelnemen aan een computerquiz met vragen die vooral betrekking hadden op objecten in het museum. De week trok 12.767 bezoekers.
- De lunchlezingen van het Genootschap Amstelodamum zijn eveneens een jaarlijks terugkerend evenement. Op vier donderdagen in november werden lezingen gehouden op de filmzolder van het museum. De voordrachten die als thema de wetenschapsbeoefening in Amsterdam hadden, werden door 320 mensen bezocht. Daarbij sprak op 7 november Prof. Dr. Lodewijk Brunt over cholera en paniek in 19de-eeuws Amsterdam. Op 14 november volgde Dr. Leon Deben met een verhandeling over landkrakers en stadsnomaden in Amsterdam. Op 21 november vertelde A. Lagerwey over de recente opgravingen in de Sint-Olofkapel, en op 28 november besloot Dr. Koen Ottenheim de serie met een lezing over de architect Vingboons.

Afdelingen

3

3.1

Bibliotheek

3.2

Public relations

3.3

Educatieve afdeling

Collectiebeheer

Foto-afdeling

Audio-visuele afdeling

3.7

Algemene Zaken

Beleid

In het in 1991 opgestelde beleidsplan van de museumbibliotheek wordt nadruk gelegd op de ondersteuning van deze afdeling aan het collectiebeheer en de tentoonstellingsactiviteiten van de Dienst Historische Musea. Dit sluit aan bij het voornemen om de bibliotheek en de museumcollectie met behulp van automatisering geïntegreerd te ontsluiten.

Gebruik

De bibliotheek is in twee opzichten een belangrijke afdeling binnen het museum. Zij verleent inhoudelijke ondersteuning en heeft een zelfstandige beheersfunctie. Zij is een studiebibliotheek voor de staf van het museum en als studiebibliotheek deels ook open voor het publiek. Dit publiek bestaat vooral uit bezoekers die zich beroepsmatig met de geschiedenis van Amsterdam bezighouden. Zo is de bibliotheek in 1991 veelvuldig gebruikt voor research door de schrijvers van het in 1991 verschenen *HET GRACHTENBOEK, VIER EEUWEN AMSTERDAMSE GRACHTEN IN BEELD GEBRACHT: GEVELS, INTERIEURS EN HET LEVEN AAN DE GRACHT*; dit werd in de verantwoording expliciet vermeld.

Aanwinsten

De bibliotheek schreef 664 nieuwe aanwinsten betreffende het moderne boekenbezit in. Iets minder dan de helft daarvan bestond uit recente publikaties van collega-instellingen.

De opmerkelijkste aanwinst van de bibliotheek in 1991 heeft betrekking op een onderwerp dat in de Amsterdamse geschiedenis een belangrijke rol speelt en waar nog steeds veelvuldig onderzoek naar wordt gedaan: de Verenigde Oostindische Compagnie. Het betreft een plaatwerk met alle afbeeldingen die in Japan aanwezig zijn van het eiland Decima bij Nagasaki. De Japanse factorij van de compagnie was daar eeuwenlang het enige contact van Japan met het Westen.

De bibliotheek verwerft ook oude drukken. Deze kunnen geraadpleegd worden door het publiek, maar zij doen tevens dienst als tentoonstellingsobjecten; daarom worden deze aanwinsten beschouwd als een onderdeel van de museumcollectie.

In dit verband zijn in 1991 diverse oude boeken aangeschaft ten behoeve van de in 1992 te houden tentoonstelling *DE WERELD BINNEN HANDBEREIK*.

Er kan de aandacht op worden gevestigd dat de bibliotheek een via schenking en aankoop opgebouwde collectie beheert van voornamelijk 17de- en 18de-eeuwse drukken met illustraties door Jan en Caspar Luyken. Het museum heeft zich tot taak gesteld om deze boekencollectie waar mogelijk aan te vullen. Zo is in 1991 een zeldzame uitgave uit omstreeks 1730 van het *MENSELIJK BEDRIJF* aangeschaft.

Automatisering

Het hoofd van de bibliotheek heeft gedurende het verslagjaar twee dagen per week besteed aan het opstellen van een plan voor een geïntegreerde automatisering van de twee meest aan elkaar verwante kaartenbakafdelingen van het museum: de bibliotheek en de afdeling kunstinventaris en depotbeheer.

Taken

Voorlichting, publiciteit en publiekswerving zijn in 1991 in de afdeling public relations samengevoegd. De public relations-functionaris is als adviseur aan het managementteam toegevoegd. Zijn afdeling heeft een ondersteunende taak gekregen bij het formuleren en realiseren van plannen op het gebied van fondsenwerving.

Beleid

In de in 1991 opgestelde beleidsnotitie van de afdeling public relations ligt de nadruk op het vergroten van de naamsbekendheid van het museum in binnen- en buitenland en het profileren van het museum als een actieve instelling in de binnenstad van Amsterdam.

Een tweede accent ligt op het uitbreiden en intensiveren van de samenwerking met andere instellingen, met name in de binnenstad. Een doelmatig budget is nog niet aanwezig, zodat een aantal wenselijke zaken zoals het frequent afficheren van de tentoonstellingen en evenementen, vaker adverteren en het zichtbaarder maken van het museum en gebouwencomplex in de binnenstad, in 1991 nog niet maximaal gerealiseerd zijn.

Op het gebied van werving is voortgegaan op de ingeslagen weg, hetgeen betekent dat er een verdere uitbouw en intensivering heeft plaatsgevonden van de contacten met touroperators in binnen- en buitenland, reisorganisaties, de hotellerie, de VVV's, het Nederlands Bureau voor Toerisme inclusief de buitenlandse vestigingen, en de Nederlandse Spoorwegen. Met deze organisaties heeft het museum in de laatste jaren hechte contacten opgebouwd, zodat het aanbod van het museum door middel van deze organisaties bij de juiste doelgroepen terecht komt en gericht interesse gewekt kan worden bij publieksgroepen die het museum nog niet of nog niet voldoende kennen.

Voor de tijdelijke tentoonstellingen zijn de publiciteitsnetwerken via organisaties waarmee het museum voor een aantal evenementen samenwerkt, verder uitgebreid. Zo genereert het museum gerichte publiciteit naar een aantal belangrijke publieksgroepen.

Aktiviteiten

De actieve publiekswerving via hotels in de binnenstad is versterkt. De participatie in de stadspasacties van de Gemeente Amsterdam met tijdelijke tentoonstellingen, was een groot succes. In samenwerking met de VVV Amsterdam en Madame Tussaud werd geparticipeerd in twee internationale beurzen: de Mitcar in Parijs, een op de reisindustrie gerichte beurs waar de contacten met de Franse reisindustrie werden verbeterd, en de Salon des Vacances te Brussel, een consumentenbeurs. Deze beurs wordt jaarlijks bezocht door 120.000 bezoekers.

Het doel van deelname aan de twee genoemde beurzen is een algemene promotie van het museum en directe groepswerving. Participatie in beurzen in Duitsland en Engeland, en in meerdere van deze evenementen in Nederland is gewenst, maar krijgt pas prioriteit bij ruimere middelen.

Naast deze specifieke acties zijn er in samenwerking met het Nationaal Bureau voor Toerisme een aantal algemene wervingsaktiviteiten gerealiseerd. Hierbij werd informatie verstrekt aan de media en reisorganisaties in Frankrijk, Duitsland, Engeland en België.

Fondsenwerving

In 1991 hebben een aantal voorstellen voor het structureren van de fondsenwerving een definitieve vorm gekregen. Eén daarvan is het plan voor het oprichten van HET GENOOTSCHAP AMSTERDAMS HISTORISCH MUSEUM waarin het bedrijfsleven als bedrijfsbegunstiger van het museum kan participeren. Er wordt daarbij gestreefd naar vergroting van het maatschappelijk draagvlak en naar extra inkomsten om de activiteiten van het museum te kunnen uitbreiden. De afdeling public relations heeft ten aanzien van de fondsenwervingsaktiviteiten een ondersteunende en coördinerende rol gekregen.

Free publicity

De afdeling beschikte ook in 1991 niet over een doelmatig public relations- en wervingsbudget. Het museum is wat publiciteit betreft dan ook voor een belangrijk deel aangewezen op free publicity. Het Amsterdams Historisch Museum heeft een doeltreffend systeem om de schrijvende pers en de overige media te bereiken en heeft in alle media in 1991 relatief veel aandacht gehad.

Zo zijn aan het museum in 1991 bijvoorbeeld ongeveer 1200 artikelen gewijd in de verschillende dag-, week- en maandbladen.

Samenwerking met andere instellingen

Een evenement waarbij samenwerkingscontacten zijn aangegaan met andere instellingen om de effecten van de inspanningen op publicitair gebied te vergroten, was de in de zomermaanden gehouden manifestatie **DE GOUDEN EEUW RONDOM DE DAM**, een op maat gemaakt programma voor toeristen.

In dit drukke toeristenseizoen stond de Gouden Eeuw centraal. In een meertalig audiovisueel programma en een expositie werd een indruk gegeven van Amsterdam in de 17de en 18de eeuw. Met een combinatiekaartje dat korting gaf op de entreprijs der deelnemende instellingen, kon de bezoeker ook naar de Nieuwe Kerk en het Paleis op de Dam. In samenwerking met de VVV Amsterdam werd deze attractie als belangrijk dagprogramma aangeboden aan de toeristische markt. Bij de start werd een persontvangst georganiseerd. In bijna alle recreatiekaternen en uitgaansbijlagen van de grote landelijke dagbladen en in opmerkelijk veel regionale dagbladen, is het programma als een aantrekkelijk tochtje voor gezinnen bestempeld. Zo werden door de drie participerende partijen nieuwe publieksgroepen bereikt. Deze vorm van samenwerking op gebied van promotie en werving heeft hiermee zijn sterke kanten bewezen en zal in 1992 worden voortgezet.

Folders

In 1991 werd de nieuwe meertalige algemene publieksfolder via een aantal organisaties landelijk verspreid. De folder is in de zomermaanden extra verspreid in alle plaatsen in Noord- en Zuid-Holland die door veel toeristen bezocht worden. Bovendien kon bij de tentoonstelling met werk van de fotojournalist Kryn Taconis een flyer gerealiseerd worden, die voornamelijk in Amsterdam is verspreid.

3.3

Educatieve afdeling

Beleid

In 1991 voltooide de educatieve afdeling een beleidsnotitie, met als nieuwe voornemens: uitbreiding van de faciliteiten voor persoonlijke begeleiding, uitbouw van het onderwijsaanbod, verruiming van de meertaligheid, experimenten met nieuwe vormen van audio-visuele technieken zoals walkmandleidingen en interactieve programma's, en uitbreiding van het aantal evenementen. Het accent van de werkzaamheden zal daarbij meer dan voorheen op de permanente expositie komen te liggen. Een bijzondere activiteit was het produceren van het zeer uitgebreide educatieve materiaal bij de postertentoonstelling **GOED VERKEERD**.

GOED VERKEERD is de tweede tentoonstelling die omgewerkt is in een landelijk te verspreiden postervorm. De eerste keer betrof het de tentoonstelling **ALLEMAAL AMSTERDAMMERS**, die als postertentoonstelling de titel **NIEUWKOMERS, NAKOMELINGEN, NEDERLANDERS** had. De positieve reacties op de tentoonstelling **GOED VERKEERD** die ongeveer 50.000 bezoekers trok, waren aanleiding voor dit initiatief. De realisatie van het project werd mogelijk gemaakt door landelijke, provinciale en gemeentelijke subsidies voor een totaalbedrag van f 134.250,00. In aanvulling op de uit achtien wandplaten bestaande tentoonstelling verschenen, eveneens onder de titel **GOED VERKEERD**, een lespakket en een videoprogramma over de geschiedenis van homoseksualiteit in Nederland. Ook werd de begeleidende tentoonstellingsbrochure uit 1989 aan het pakket toegevoegd.

De officiële presentatie van de postertentoonstelling vond plaats tijdens de Roze Week. Op 27 juni verrichtte minister d'Ancona de opening in het Ministerie van WVC. Van de oplage van 250 is in de tweede helft van 1991 reeds een derde deel verkocht. Afnemers van het materiaal waren onder meer scholen, overheidsinstellingen, homo-organisaties en bibliotheken.

Ten slotte kan vermeld worden dat de jaarlijks terugkerende lezingen en cursussen ook in 1991 weer veel belangstelling hebben getrokken.

Begeleiding van groepsbezoek

Evenals in voorafgaande jaren nam de organisatie en de begeleiding van vooral onderwijsgroepen een groot deel van de werkzaamheden in beslag.

Uit de gegevens blijkt dat het groepsbezoek in grote lijnen vergelijkbaar was met dat in 1990. In totaal bezochten 737 van te voren aangemelde groepen, afkomstig uit verschillende onderwijsniveaus, het museum. Er deed zich een verschuiving voor naar het volwassenenonderwijs, waar het aantal groepen nagenoeg verdubbelde van 34 in 1990 naar 65 in 1991; hieruit blijkt dat in toenemende mate Amsterdamse groepen in het kader van de basiseducatie voor volwassenen de weg naar het museum weten te vinden. Op grond van onze contacten met docenten kan worden gesteld dat dit voor een deel is toe te schrijven aan de intentie om allochtone Amsterdammers door een bezoek aan de permanente opstelling vertrouwd of meer bekend te maken met de stadsgeschiedenis. Ten slotte kan vermeld worden dat achttien groepen rechtenstudenten een bezoek aan de tentoonstelling *IN OE BAN VAN HET RECHT* hebben gebracht.

Educatieve publikaties en audiovisuele programma's

Educatieve begeleiding in woord en beeld hoort eveneens tot de werkzaamheden van alledag. Hierbij kunnen de volgende activiteiten worden genoemd:

- Een vouwblad bij de tentoonstelling *40 JAAR WAAIERS VERZAMELEN*.
- Een gids met samenvattingen van de museumzalen ten behoeve van buitenlandse bezoekers in het Frans, Duits, Engels, Spaans en Italiaans.
- Een diaprogramma bij de tentoonstelling *HELOEN VAN HET VADERLAND*.
- *VOET AAN WAL IN OE OOST*, lesmateriaal in aanvulling op het Kivo-project *EEN REIS NAAR OE OOST*.
- De *KIVO-VIJF KRANT*, een uitgave ter gelegenheid van het vijfjarig bestaan van het samenwerkingsverband Kivo. Daarin wordt een overzicht gegeven van de gerealiseerde projecten ten behoeve van vooral het LBO- en MAVO-onderwijs in Amsterdam.
- *NAAR EEN MUSEUM*, door Frans Oehlen en Arja van Veldhuizen (Uitgeverij De Ruiter BV, Gorinchem; in de reeks *HANOGREPEN*, bestemd voor docenten in het basisonderwijs).

Cursussen

In samenwerking met het Kunsthistorisch Centrum werden de volgende cursussen georganiseerd:

AMSTEROAM-VENETIË

Tijdens deze cursus die van 15 januari tot en met 12 maart 1991 liep, werden in aansluiting op twee introductiebijeenkomsten bezoeken gebracht aan de zes tentoonstellingen van de gelijknamige manifestatie.

KUNSTGESCHIEDENIS VAN AMSTEROAM

Deze cursus werd twee keer gehouden, van 28 januari tot en met 8 april 1991 en van 30 september tot en met 18 november 1991.

Tijdens negen bijeenkomsten werd daarbij ingegaan op een aantal boeiende aspecten van de plaats van Amsterdam in de kunstgeschiedenis. Thema's waren onder meer: *NAAR EEN AMSTEROAMSE RENAISSANCE*, *PATRIOTTEN EN LIBERALEN*, en *BREITNER EN OE AMSTEROAMSE IMPRESSIONISTEN*.

ANTIËK, WARENKENNIS EN MARKT

Het eerste deel van de cursus liep van 17 januari tot en met 18 april 1991, het tweede deel van 19 september tot en met 19 december 1991.

Deze antiëkcursus werd voor de derde keer georganiseerd. Ook nu moest wegens de grote belangstelling een dubbel programma voor een ochtend- en een middaggroep worden opgezet.

De volgende thema's kwamen ter sprake: meubels, Nederlands zilver, sieraden, prenten en boeken, tin, Oosters en Westers porselein, aardewerk, glas, Jugendstil en Art Déco. De thema's werden behandeld door middel van kunsthistorische inleidingen en rondleidingen in Amsterdamse musea onder leiding van vakspecialisten, en door practica bij antiquairs, antiquaren en veilinghuizen.

Educatieve begeleiding bij tentoonstellingen

Bij de volgende exposities werd educatieve begeleiding verzorgd:

DE GOUDEN SCHEMER VAN VENETIË

In samenwerking met de educatieve afdelingen van de deelnemende musea aan de manifestatie **AMSTERDAM-VENETIË** verscheen eind 1990 een informatieve brochure voor docenten. De gezamenlijke docentenbijeenkomsten in het Rijksmuseum en het Gemeentearchief trokken ongeveer zeventig belangstellenden. Tijdens de tentoonstellingen waren speciale rondleidingen mogelijk.

IN DE BAN VAN HET RECHT

Van de mogelijkheid om deel te nemen aan een rondleiding, werd vooral gebruik gemaakt door rechtenstudenten.

HELDEN VAN HET VADERLAND

Naast het diaprogramma was er een brochure met nadere informatie over de schilderijen. Voor docenten was een informatieset met achtergrondartikelen beschikbaar.

3.4

Collectiebeheer

Inleiding

Het Amsterdams Historisch Museum beschikt over een belangrijke en grote verzameling van in totaal ongeveer 200.000 objecten.

Deze spelen een belangrijke rol in het tentoonstellingsbeleid. Het museum hoeft relatief weinig gebruik te maken van het bezit van andere musea, maar de kwaliteit van de verzameling stelt het museum in staat om, indien nodig, bij grote binnen- en buitenlandse musea bruiklenen te verkrijgen. Deze musea doen ook regelmatig een beroep op de verzamelingen van het Amsterdams Historisch Museum en Museum Willet-Holthuysen.

Aanwinsten

In 1991 zijn een aantal delen van de collectie door schenkingen en aankopen uitgebreid.

- Een belangrijke aankoop betrof een marmeren beeldje, de Prudentia voorstellende, een zittend meisjesfiguur ter hoogte van 51,2 cm. De toeschrijving van dit 17de-eeuwse beeld aan de Amsterdamse beeldhouwer Bartholomeus Eggers (ca. 1637-1692) was een belangrijk aankoopargument. Afgezien van een klein aantal gedocumenteerde werken is het oeuvre van deze beeldhouwer nog niet duidelijk in kaart gebracht. Door het onderzoek betreffende de Prudentia, konden nog twee andere werken op naam van Bartholomeus Eggers gezet worden, waardoor diens oeuvre meer reliëf heeft gekregen.
- Een bijzondere schenking is gedaan door de weduwe van de schilder Victor IV, van wie het museum al een aantal beschilderde panelen in zijn bezit had. Zij schonk aan het museum een groot aantal elementen van diens befaamde, in de Amstel drijvende atelier.
- De schilderijencollectie kon worden aangevuld met een uit 1610 daterend olieverfschilderij op paneel, *ECCĒ HOMO* voorstellende. Het is afkomstig uit het atelier van Pieter Aertsz. (1508-1575).
- Met steun van de Vereniging Rembrandt zijn een zilveren huwelijksbeker uit 1634 van de zilver- en goudsmid Gerard Valck (ca. 1591-na 1645) en een gouden snuifdoos uit 1739 door Louis Metayer (?-1774) aangeschaft.

Uitwisseling met andere musea

Op het gebied van de schilderkunst vóór 1900 behoort het Amsterdams Historisch Museum tot de tien belangrijkste Nederlandse collecties. Dit betekent dat het museum jaarlijks met een groot aantal binnen- en buitenlandse bruikleenaanvragen te maken heeft. Als de aanvragende instellingen aan strenge museale voorwaarden voldoen, wordt daarop ingegaan. Dientengevolge was het Amsterdams Historisch Museum in 1991 met belangrijke stukken vertegenwoordigd op nationale en internationale tentoonstellingen, zoals de Anthony van Dijck-tentoonstelling in New York en Dallas/Ft. Worth, en de grote overzichtstentoonstelling van Géricault in het Grand Palais te Parijs.

Beheer en behoud

Het museum kan met de verschillende onderafdelingen van de afdeling collectiebeheer, te weten; ambachtelijke kunst, textielrestauratie, lijstenrestauratie en papierrestauratie, de conditie van de meeste objecten goed op peil houden. Er zijn wat beheer en behoud betreft over het algemeen geen noemenswaardige achterstanden. Het museum steekt wat dit aangaat gunstig af ten opzichte van een aantal museale instellingen in Nederland.

Het is echter te betreuren dat ook in 1991 geen definitieve oplossing is gevonden voor een onderdeel van de collectie waar helaas wel een achterstand in onderhoud en restauratie gesignaleerd is: de schilderijencollectie.

Onderafdelingen

De werkzaamheden van de onderafdelingen hebben betrekking op de inkomende en uitgaande bruiklenen, op objecten die tentoonstellingsklaar gemaakt moeten worden, en op het algemeen onderhoud van de collectie. Het betreft de afdelingen: ambachtelijke kunst, textielrestauratie, depotbeheer, kunstinventaris, lijstenrestauratie en papierrestauratie.

Over het algemeen is er door alle onderafdelingen veel werk verricht voor tijdelijke tentoonstellingen, met name voor de *GOUDEN SCHEMER VAN VENETIË, 40 JAAR WAAIERS VERZAMELEN EN HELDEN VAN HET VADERLAND*.

Alle afdelingen waren actief betrokken bij de begeleiding van werkzaamheden aan de buitencollecties, collecties die onder beheer van het Amsterdams Historisch Museum vallen maar zich bij of in andere instellingen bevinden: het Scheepvaarthuis, de Beurs van Berlage met het uit 650 objecten bestaande Berlage-meubilair, en de ambtswoning van de burgemeester. Daar is gewerkt aan een opknapbeurt van de hal, de damessalon en de balzaal.

De afdeling kunstinventarisatie heeft in 1991 de werkzaamheden voortkomend uit de verbouw van het oude stadhuis kunnen afronden. Deze afdeling heeft bovendien in het verslagjaar de achterstand ten aanzien van de nog te beschrijven objecten weg kunnen werken.

De historische galerij van Jacob de Vos

In 1897 kreeg de Gemeente Amsterdam een opmerkelijke collectie schilderijen ten geschenke: de in de jaren 1850-1863 door meer dan dertig schilders vervaardigde historische galerij van Jacob de Vos. In deze doorlopende reeks van 253 olieverfschetsen wordt een beeldverhaal van de Nederlandse geschiedenis van 40 na Christus tot en met 1861 verteld.

De schilderijen van de galerij verkeerden in het begin van de jaren zeventig in een niet al te beste staat, mede door ongunstige depotomstandigheden. Daarin is omstreeks 1980 verbetering gebracht. Toen het plan ontstond om de schilderijen weer te exposeren, zijn deze schoongemaakt en waar nodig gerestaureerd. De galerij verkeert nu weer in goede conditie en is in een catalogus beschreven.

Museum Willet-Holthuysen

In 1991 is in Museum Willet-Holthuysen verdere voortgang gemaakt met het zoveel mogelijk terugbrengen der zalen in de oorspronkelijk 19de-eeuwse staat.

Archeologie

De Amsterdamse Archeologische Dienst is verantwoordelijk voor alle opgravingen die in Amsterdam worden verricht. De collectie archeologische voorwerpen van de stad Amsterdam valt onder de verantwoordelijkheid van het Amsterdams Historisch Museum.

De Archeologische Dienst heeft onder leiding van de stadsarcheoloog, in 1991 de opgravingen op het terrein van de Sint-Olofkapel aan de Zeedijk en het verlengde van de Nieuwebrugsteeg voorlopig afgerond. Hierbij werd het mogelijk om een beeld te krijgen van de bebouwingsgeschiedenis en de materiële cultuur tot 1650. Op de plaats van het vroegere poortgebouw van de stadswacht werd een groot aantal unieke voorwerpen uit de laatste decennia van de 14de eeuw gevonden: kannen, bekers en drinkschaaltjes, en voorwerpen waar de wacht de tijd mee doodde zoals een schaakstuk, gemerkte speelschijven, bikkels en een papegaai om op te schieten. Omstreeks 1440 vond naast de poort de eerste aanleg van de kapel plaats. Uit deze bouwperiode is een fraai schraagbeeld gevonden, dat na het verwijderen van een aantal verflagen geconserveerd is. Het heeft een plaats in de vaste opstelling gekregen.

3.5 Foto-afdeling

Bij de foto-afdeling ligt de nadruk op werkzaamheden ten behoeve van het collectiebeheer en de kunstinventarisatie, en het verzorgen van al het fotomateriaal voor de afdeling public relations. De afdeling verzorgt bovendien openingsreportages en legt de inrichting van elke tentoonstelling vast. Er zijn in 1991 119 nieuwe kleuropnames en 415 zwart-witopnames gemaakt. Behalve 710 dias, werden 4700 zwart-wit afdrucken geleverd. Bovendien zijn onder leiding van de fotoafdeling ten behoeve van de catalogus van de historische galerij van Jacob de Vos nieuwe opnames gemaakt van de 253 schilderijen.

In 1991 werd het reeds in principe genomen besluit tot splitsing van het fotonegatievenarchief van het Stedelijk Museum en het Amsterdams Historisch Museum definitief. Automatisering heeft de negatievenadministratie vereenvoudigd. De hierin ingevoerde gegevens zullen tevens dienen als basis voor de automatisering van de kunstinventarisatie. Het administratieve gedeelte van de foto-afdeling is in maart 1991 naar Museum Willet Holthuysen overgebracht.

3.6 Audio-visuele afdeling

De audio-visuele afdeling heeft in 1991 naast de lopende activiteiten, zoals bij voorbeeld het voor de zomertentoonstelling herinstalleren van het diaprogramma DE GOUDEN EEUW RONDOM DE DAM, tijd besteed aan het herformuleren van de taken van de afdeling.

Daarbij zijn de volgende prioriteiten gesteld:

- De afdeling zal ondersteunend optreden bij audio-visuele activiteiten die worden verricht voor tijdelijke tentoonstellingen en de permanente opstelling.
- De afdeling adviseert bij innovatieve audio-visuele activiteiten bij tentoonstellingen en de permanente opstelling over de geschiedenis van Amsterdam.

De afdeling heeft de achterstand in het onderhoud van de technische apparatuur geïnventariseerd, plannen ter verbetering opgesteld en deze reeds gedeeltelijk uitgevoerd.

3.7 Algemene Zaken

De afdeling

In de beleidsnota HET AMSTERDAMS HISTORISCH MUSEUM IN DE JAREN NEGENTIG is voorgesteld om enkele afdelingen van het museum onder te brengen in een nieuwe hoofdafdeling Algemene Zaken. Met de komst van een hoofd is per 1 januari 1991 de afdeling een feit geworden. Daarbij is de organisatiestructuur van het museum zodanig veranderd dat er een museale sector en een algemene sector zijn ontstaan.

Technische dienst

In 1990 zijn de technische dienst en de tentoonstellingsinrichtingsdienst samengevoegd onder het hoofd van de technische dienst. Deze versmelting is succesvol geweest. De integratie wordt in 1992 afgerond door de aanstelling van een meewerkend voorman/vrouw tentoonstellingsopbouw. De in bouwkundig opzicht bewerkelijke tentoonstelling **DE GOUDEN SCHEMER VAN VENETIË** leverde in 1991 het grootste karwei op. Een ander groot project is het verbouwen van de zogenaamde dienstwoning tot kantoorruimte voor de financiële administratie en afdeling personeel en organisatie. In maart 1991 heeft de financiële administratie de eerste etage betrokken en begin 1992 verhuist de afdeling personeel en organisatie naar de tweede etage; daarmee is dit project voltooid.

Beveiliging en bewaking

De ontwikkelingen bij de afdeling beveiliging en bewaking en de entree-unit zijn in de loop van 1991 in een stroomversnelling geraakt.

Aan de eerste interim-directeur is bij zijn aantreden door het College van B en W de opdracht verstrekt om de organisatie van de interne dienst te onderzoeken. Dit leidde in 1991 tot een reorganisatievoorstel ten aanzien van de afdeling beveiliging en bewaking van de interne dienst. Op 1 oktober 1991 verklaarde het College van B en W zich formeel accoord met het opstellen van een reorganisatieplan voor deze afdeling door het museum.

Entree-unit

De plannen die in de loop der jaren zijn ontwikkeld om een aparte afdeling te creëren, met als belangrijkste taken individuele en groepsonvangst en het beheer van de museumwinkel, hebben in 1991 hun beslag gekregen.

De nieuwe groep startte in april 1991. Over de werkwijze, onder meer de wijze van coördinatie en de onderlinge verdeling van taken, zijn afspraken gemaakt, die gebundeld worden in een boekje met huisregels. Het magazijn is geschoond en een nieuw systeem van voorraadbeheer wordt opgezet. Met plannen over uitbreiding en aanpassing van het winkelassortiment en met ideeën voor een eenvoudige aanpassing van de winkelbalie aan moderner maatstaven, wordt gewacht op de komst van een nieuw hoofd.

Automatisering

Op diverse werkplekken was reeds op kleine schaal sprake van automatisering. Voorlopers waren het grafisch atelier, de audio-visuele afdeling, de afdeling personeel en organisatie, en in beperkte mate de financiële administratie.

In 1991 is een groot aantal werkplekken van een computer voorzien en hebben een twintigtal medewerkers een computercursus gevolgd. Als start is gekozen voor stand-alone apparatuur. In de loop der tijd kan, indien dit gewenst is, toegevoegd worden naar een netwerk.

De automatisering van de bibliotheek, de kunstinventaris, het depotbeheer en het negatievenarchief is een lang gekoesterde wens. In 1991 is er door het hoofd van de bibliotheek een uitgebreid onderzoek verricht naar de wensen en mogelijkheden; dit krijgt een vervolg.

De desktop-faciliteiten van het grafisch atelier zijn in 1991 gerealiseerd.

Bijlagen

4.1

Bezoekcijfers

4.2

Collectie en collectiebeheer

4.3

Bruiklenen

Zilveren huwelijksbeker (1634)

Bezoekcijfers

1: Amsterdams Historisch Museum

2: Museum Willet-Holthuysen

3: de Schuttersgalerij

	1	2	3
Januari	8.363	1.367	31.529
Februari	11.113	1.437	20.856
Maart	15.603	2.019	41.473
April	21.580	3.425	55.466
Mei	14.390	3.095	59.323
Juni	11.274	2.423	46.891
Juli	11.931	2.548	54.021
Augustus	13.311	3.455	63.023
September	9.919	2.190	39.247
Oktober	20.031	2.335	47.348
November	15.215	2.026	35.649
December	11.788	1.987	45.143
Totaal	164.518	28.307	540.239

Groepsbezoek

Basisonderwijs	54
MAVO/HAVO	73
HAVO/VWO	70
VWO	54
MAVO/HAVO/VWO	67
Onderwijs voor volwassenen	65
LBO	8
MBO	16
HBO	42
Universiteit	46
Diversen (incl. toeristen)	242
Totaal	737

Collectie en collectiebeheer

Aankopen en schenkingen

Er zijn zes schilderijen en één beeldhouwwerk aangekocht. Op het gebied van prenten en tekeningen waren er twee aankopen en vier schenkingen. Er zijn voorts één kaartspel en vier oude boeken gekocht. Op het gebied van oude kunstnijverheid en textilia waren er zestien aankopen en 36 schenkingen.

Bruiklenen

Binnen Nederland hebben 29 bruikleenaanvragers 76 objecten geleend.

Het Amsterdams Historisch Museum was met delen van de collectie onder meer vertegenwoordigd in de tentoonstelling *PERSPECTIEVEN* in Museum Boymans-van Beuningen te Rotterdam, de tentoonstellingen *GUERCINO* in het Teylers Museum te Haarlem en *EEUW UIT-EEUW IN* in het Stedelijk Museum te Amsterdam.

Binnen Europa gingen 23 objecten naar zes verschillende buitenlandse bruikleenaanvragers.

Het museum was onder meer vertegenwoordigd in de tentoonstelling over Géricault in Parijs, en had een groot aandeel in de expositie *JÜDISCHE LEBENSWELTEN* te Berlijn.

Buiten Europa werden vier objecten aan vier verschillende bruikleenaanvragers in bruikleen gegeven. Het museum was met een deel van de collectie vertegenwoordigd in de tentoonstellingen over de invloed van Japan op de Nederlandse Kunst te Tokyo, in de Bonington-expositie in New Haven (U.S.A.) en in Parijs, in de tentoonstelling *DUTCH MARITIME PAINTERS* in het Los Angeles County Museum of Art te Los Angeles, en in de tentoonstelling over Anthony van Dijck in de Pierpont Morgan Library te New York en in Dallas/Ft Worth.

Het Amsterdams Historisch Museum heeft in totaal 27 voorwerpen uit de collectie aan negen verschillende bruikleenaanvragers in langdurig bruikleen gegeven. Drie langdurige bruiklenen bevinden zich in het Rijksmuseum Vincent van Gogh.

Colofon

•

Samenstelling
afdeling Public Relations AHM

•

Vormgeving
Ontwerforum, Amstelveen

•

Fotografie
Coen White
AHM, afdeling fotografie

•

Druk
Koopmans' Drukkerij, Hoorn

•